

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IX. Quanti referat parua magnificare, non vero ea, vt parua paruipendere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

In vita S.
Pauli primi
Eremitæ.

Pauli primi Eremitæ, cuius eximiam vitæ sanctitatem coram inspexerat, ad discipulos suos reuertetetur, illique prodeuntes obuiam, peterent ab eo, Vbinam hæcenus fuisti Pater? ille multo cum fletu respondens ait, Ah me miserum peccatorem, qui non nisi umbra sum monachi, & falso Religiosi nomine glorior! Vidi Eliam, vidi Ioannem Baptistam in deserto, cum vidi Paulum in paradiso. Simile quid de magno legitur Amacario, qui cum externos aliquot monachos vistrasset, mirabilemque illorum perfectionem aspexisset, ad suos reuersus, apud eisdem incessanter plorabat, dicens, Vidi monachos vere monachos, non sum ego monachus, vt qui nudum dumtaxat monachi nomen geram. Si hoc ipsimet sancti (quæ eorum erat humilitas) dixerint, nos sane multo verius ac potiori iure id dicere possumus, dum sanctorum exemplum & heroicas eorum virtutes consideramus. adeo vt quæ nobis in perfectione desunt, ea per humilitatem & confusionem nostri supplere debeamus. Atque ita illud, quod iam deduximus, medium non parum omni ex parte nobis proderit.

CAPVT IX.

Quanti referat parua magnificare, non vero ea vt parua parui pendere.

Eccles. 19.

Qui spernit modica, paulatim decidet. Est hoc maximi ponderis ac momenti documentum, iis præsertim, qui perfectioni comparandæ student. Magna siquidem ex seipsis satis commendabilia sunt, at in minoribus aliqua facilius obrepere negligentia solet & contemptus, quod parui ea esse mo-

menti, nec multum ab eis dependere credamas. Quod profecto insignis quidam est error: cum permultum ab hoc dependeat. Quocirca bene verbis illis per Sapientem allatis nos Spiritus sanctus præmonet, vt hoc à nobis periculum auertamus: quod qui modica contemnit, & parua paruifacit, paulatim in maiora sit prolapsurus. Sane, hæc ratio satis esse debebat ad hoc nobis persuadendum, ac sancto quodam timore nos complendos, cum ipsiusmet Spiritus sancti sit ratio & monitum. Egregie rem hanc pertractat Sanctus Bernardus, inter alia vero dicit, *A minimis incipiunt, qui in maxima postea prorunt.* quapropter ne decipiaris, inquit, quia verissimum est tritum illud, *Nemo (communitate quidem loquendo) repente fit summus aut in vitio, aut in virtute, sed paulatim per interualla malum ipsum ac bonum crescit.* Et quemadmodum graues corporum morbi non nisi paulatim accrescunt, sic & infirmitates spirituales ac graues animæ morbi non nisi sensim generantur. Proinde addit Sanctus Bernardus, quoties probrosas aliquando nonnullorum Deiseruorum ruinas videbis, noli putare tunc primum id damni in iis enatum esse: quia nunquam, qui longo tempore sancte laudabiliterque vixit, repente ac simul in scædum aliquod flagitium prolabitur ac proruit, at, quia ante in multis rebus minutis ac tenuibus, quarum frequentatione omnis in animæ eius virtutis vigor atque amor paulatim elanguit atque emarcuit, negligenter sese gessit; hinc promeruit, vt suam Deus omnipotens manum paululum ab eo subduceret. Quo factum, vt postea in graui, à qua oppugnatus fuit, tentatione, haud difficulter potuerit expugnari ac supplantari.

Insigni id comparatione declarat Cassianus; & est sane comparatio, quæ & Spiritus sanctus in sacris Litteris vultus est. *Domus & ædificia, inquit, vno simul*

Collat. 6. Ab
bat. Theodor.

simul impetu ad terram non concidunt, sed ab stillicidio quodam tenui incipit malum: nam primo guttulæ aliquæ aquæ penetrantes, trabes & rigna omnia putrefaciunt, quæ deinde adusque parietes peruadens, eos emollic & destruit; quæ demum lues cum adusque fundamenta ipsa proserpsit, domus tandem vastata & corrupta, vna simul nocte tota corrui. Hinc ait Sapiens, *In pigritis humiliabitur contigatio, & infirmitate manuum perillabit domus*: id est, quia initio, damno domus adhuc exiguo, occursum non est, nec impluuium instauratum, nec stillicidium obturatum, mane vno tota vna ruina ad terram prolapsa perit. Eodem profus modo, inquit Cassianus, & homines magnas agunt ruinas, & in grauiâ mala præcipitantes male perierunt.

Primo siquidem affectiuncula nostræ & passiones, seu subtiles quædam stillæ, in animam insinuando se subingrediuntur, quæ paulatim eodem penetrantes, eius vigorem eneruant, luxant, & infringunt, atque adeo tandem tota domus proruit; quod nempe primum initio, quando damnum adhuc exiguum erat & facile reparabile, homo instauracionem facere neglexerit, pauca inquam stillas, & eas paruas, ab ea auertendo. Nam quia parua & modica parui pendit, hinc statim ac à graui tentatione fuit imperitus à Religione penitus defecit. Vt nam id quotidie non plusquam satis est re ipsa experiremur! Profecto non potest homo non timere summo horrore & percelli, dum tenuta illa considerat initia, à quibus nonnullorum, qui postea in grauissima mala prolapsi sunt, perniciosæ secuta est. Dæmon siquidem, quæ eius vastities est, ipsos Dei seruos initio palam, aperto Marte, & malis grauissimis propositis non oppugnat; sed ex innata sibi fraudulentia, paulatim nihil inuisentientibus parua & minuta aggerendo, viam quodammodo præparat, ad eos

in maiora & grauiora mala pertrahendos: si enim in principio peccata letalia inspiraret, facillime & perciperetur & repelleretur; at, cum parua & tenuia fugerit, tantum abest vt percipiatur & abigatur, vt potius audiat, & admittatur.

Hinc non sine ratione docet Gregorius, maius aliquatenus venialium culparum esse periculum, quam grauium. Hæ enim, quo euidentius cognoscuntur, eo etiam per maioris mali cognitionem, hominem magis commouent, tum ad circumspicere eas euitandas, tum, si quando in eas incidit, citius ex illis emergendum. Sed culpæ veniales ac leues, quanto minus percipiuntur, tanto minus euitantur, quoniam autem parui penduntur, hinc citius iterantur & continuantur; imo ita iis homo quodammodo insepultus & immersus est, vt nunquam generose ac viriliter secum statuatur eadem à se excutere. Vnde non multo post, à paruis ad maiores committendos descenditur.

Consentiunt cum his & verba Sancti Chrysostomi, afferentis rem, quam ipsemet mirabilem vocare non dubitat: *Mirabile quidem*, inquit, *& inauditum dicere audeo. Solet mihi nonnunquam non tanto studio magna videri esse peccata vitanda, quanto parua & vilia: illa enim vt auersemur, ipsa peccati natura, & horror quæ includit, efficit; hæc autem hæc ipsa re quia parua sunt, desides reddunt, & dum contemnuntur non potest ad expulsionem eorum animus generose insurgere. vnde cito ex paruis maxima sunt, negligentia nostra. Propterea autem tanti hoc diabolus facit, & hac parte Religiosos & seruos Dei potissimum aggreditur: tum vero quod perspectum habeat, & speret hæc se via aditum inuenturum, vt eos deinde ad culpas grauiores admittendas pertrahat. Vnde bene Augustinus, *Quid enim interest ad naufragiū, verū vno grandi fluctu nauis operiatur & obruatur, an paulatim subrepēs aqua in sentinam. & per negligentiam derelicta atque contempta, impleat nauem atque**

3. p. Pastor. admonit. 35.

S. Catharina Senens. dialog. c. 172.

Hom. 83. in Matth.

Epist. 108. ad Seleucianam. & habetur de panis. dist. 1. c. 1. v. 1. sub-

Alia quedam pręgnans affertur ratio, ob quam permagni inter- est parua non negli- gere.

EST & alia, eaque maximi momenti ratio, ob quam maximi refert, res paruas parui non ducere: scilicet, timendum nobis esse, ne, si in paruis euitandis negligentes & desides simus, eaque parui pendamus, particulare suum ad speciale Deus propterea auxilium ac gratiam, tum ad tentationibus resistendum, & peccata effugienda, tum vero ad virtutem & perfectionem, quam desideramus consequendam concurrentem, nobis denegat, itaque ingens damnum incurramus.

Vt autem hoc melius intelligatur, doctrina quedam Theologica, eaque obseruati dignissima, quam & docet Apostolus Corinthiis scribens, pręsupponenda est: scilicet nulli Deum vnquam supernaturale, necessarium & sufficiens auxilium denegare; quo, si velit, a tentatione possit non vinci, sed cum illo ei resistere, & victoriam de eadem referre. *Fidelis*, inquit Apostolus, *Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere.* Est vero & aliud Dei auxilium, idque specialius & particularius, sine quo quis haud dubie resistere dęmoni, & tentationem superare posset, si modo primo illo auxilio supernaturali (quod generalius est) eo quo oportet modo vteretur, at sępe cum solo primo illo auxilio tętationi homo resistere nō poterit. si aliud particularius & specialius illi Deus auxilium non submittat; non quod non possit, sed quod nolit: nam si vellet, posset etiam cū primo illo auxilio resistere, quia illud ad hoc sufficiens est, si eo quo par est ipsi modo eo vteretur. Si itaq; primo hoc in auxilio tenta-

submergat? Ita parum curat dęmon vtrum per parua & vilia in animam tuam subingrediatur, an per maiora, modo tandem consequatur quod spectat, hominem scilicet subuertere & demergere. Addit Sanctus Bonauentura, Ex minimis guttis multiplicatis inundationes aquarum fiunt, qua etiam magna aliquando męnia subruunt, per modicam rimam aqua latenter in nauem influit, donec submergatur.

Quocirca bene monet Sanctus Augustinus, quemadmodum dum nauim rimosam aqua subingreditur, assidue per sentinam ea exhauritur, ne ab eadem grauata ipsa fundum petat ita nostrum esse tum per orationem, tum per conscientię examen, culpas & imperfectiones, quę paulatim in animam nostram subrepunt, eicere & expellere, ne nos tandem submergant & destruant. Hoc continuum Religiosi esse debet exercitium, semper ei ad sentinam standum; quod ni fiat, in pręsentissimo percundi versatur discrimine. Alio vero loco ait: *Pręcauisti magna, de*

minutis, quid agis? an non times minuta? Proiecisti molem, vide ne arena obruaris. Vndas maris euasisti, tempestates & ingentia quę in mundi huius pelago occurrunt pericula declinasti: vide ne hic in portu Religionis in arenoso vado pereas: vide ne exilia & minuta periculum tibi ac perniciem creent: parum alioquin tibi profuerit, magna euasisse discrimina. Quemadmodum parum prodesset naui ingentia pericula, prędas, tempestates, immanes scopulos, & confragosas rupes ac breuia effugisse, si postea in portu ipso ad vada adhareseat.

* *

De proc. re-
dz. f. c. 10.

In illud Psal.
66. Gentes in
terra.

In Psal. 29.
ad illud,
Multiplic.
sunt super
capill.